

ИСТОРИЈА ТЕМЕРИНА (33) ИЗ КЊИГЕ "СТАРО БУРЂЕВО  
ИСТОРИЈА НАСЕЉА" - ПЕТАР ПЕКАРИЋ

## Школа, црква, СПОМЕНИК

У самом центру Старог Бурђево налази се реновирана зграда Основне школе "Петар Кочић" из

(пушке) и сви су страдали кроз један вид нишана. Једна латица - једно може бити симбол страдалих у



Генерација учитељице Десанке Балић, 1952/53. Сјоје: 1. Милан Вученовић, 2. Бурја Љиљак, 3. Сјиво Зорић, 4. Милимир Милинковић, 5. Борђе Вукелић, 6. Петар Мареш, 7. Милка Познанић, 8. Мира Милошевић, 9. Радован Басијајић, 10. Милан Милиновић, 11. Рајко Маљковић, 12. Владимир Говедарица. Седе: 1. Милица Тошић, 2. Милена Дејановић, 3. Недељка Томић, 4. Ковиљка Арбушина, 5. Недељка Калуђеровић, 6. Десанка Балић, 7. Анђелка Игњатић, 8. Милка Глумић, 9. Анђелка Бањац, 10. Драгојла Бојић, 11. Анка Давидовић: 1. ?, 2. Бранислава (Гарица) Балић.

Темерина. Ту су смештена одељења предшколског узраста као и одељења од 1. до 4. разреда деце из Старог Бурђево. Укупно је 8 одељења са 221 учеником. Централна нова зграда школе изграђена је 1974. године, а објекат у Старом Бурђеву је изграђен, како смо писали, 1932. године, а данас је недоуљан да прими сву децу из Старог Бурђево. Само су ова тешка времена привремено одложила завршетак централног објекта ове школе у Темерину (неизграђен улазни блок) и изградњу нове школске зграде у Старом Бурђеву.

У централном делу насеља, јужно од цркве, налази се импресивно дело модерне скулптуре на коме пише: "Борцима Солунског фронта, у темељивачима насеља Старо Бурђево - палим борцима НОР-а жртвама фашистичког те-

океану при доласку на Сремски фронт из Америке. Једно, јарбол спојило је борце са Солунског фронта и ове из НОР-а..."

Споменик је у армираном бетону, а финална обрада су бели цемент и метал.

Грађен је добровољним прилозима грађана и једним делом самодоприноса. Извођач радова је наша фирма "Градитељ" радна јединица Д.Д. "Петефи".

Уређени амбијент као и постамент и његова идеја водиља, његов уметнички домет чине част насељу, грађанима, као и аутору дела.

Описујући историјат насеља писали смо о генерацијама које су овамо дошле и удариле печат изградње села и привреде и нестале.

Први досељеници у Страо Бурђево имали су веома скромно



Генерација учитеља Сјиве Балића, II ц 1968/69. Седе: 1. Олгица Војводић, 2. Љиља Мирковић, 3. Веселинка Тодић, 4. Вера Ивановић, 5. Слободанка Пилић, 6. Бранка Милошевић, 7. Зора Ардалић, 8. Цејетица Јовић, 9. Драгица Грујић, 10. Зора Томишић, 11. Вила Адамовић, 12. Весна Драговић, 13. Милица Бјелошевић. Средина: 1. Божана Грабаревић, 2. Мира Михаљица, 3. Бранко Пилић, 4. Драгица Војводић, 5. Савка Јокић, 6. Даница Кирић, 7. учитељ, 8. Предраг Вајадић, 9. Зора Калуђеровић, 10. Вељко Осјојић, 11. Нада Војводић, 12. ? Сјоје: 1. Мирослав Мудринић, 2. Злашко Вувац, 3. Слободан Протић, 4. Душан Цимеша, 5. Славко Врховац, 6. Неђо Бајић, 7. Горан Жижак, 8. Живан Санитрач, 9. Драган Тодоровић, 10. Драган Грујић, 11. Милан Додик, 12. Мирко Маљковић.

рора са подручја МЗ Старо Бурђево - Темерин - споменик подижу радни људи и грађани ове месне заједнице.

Аутор споменика је наш грађанин дип.л.инж. арх. Милош Војновић. Питали смо га шта је желео да истакне овим модерним скулпторским изразом?

"Споменик Слободи у центру Темерина (подигнут 1987.) и овај у Старом Бурђеву (постављен 1988.) имају велику сличност у идеји и садржају. Овај у Старом Бурђеву је један део латице којим жели да се изрази то, да су сви они, пре но што су животе поклонили отаџбини, прошли кроз нишан и мушце

образовање. Већином неписмени земљорадници. Основно образовање и писменост поседовали су углавном мушкарци, нешто више они који су дошли из Америке.

Жудили су зато да своју децу дигну на виши степен и омогуће им барем завршетак основне школе. Описане су њихове муке око изградње школе. Између 1930. и 1941. године двадесетак породица шаље своју децу у средње школе Новог Сада. Документација о томе најчешће не постоји. Десетина занатлија и приближно толико чиновника нижег ранга, били су елита насеља.

(Наставак у следећем броју)

ВАКЦИНА ПРОТИВ ХУМАНОГ ПАПИЛОМА ВИРУСА

## Не дозволите да буде касно

Откриће вакцине против хуманог папилома вируса једно је од највећих достигнућа медицине до сада

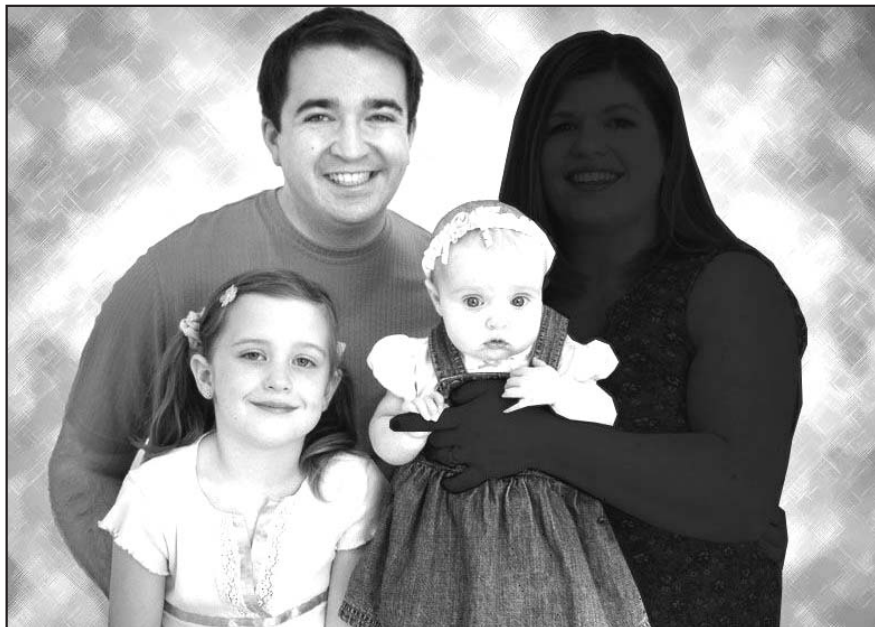
Наша земља је у Европи прва по броју пацијенткиња које болују од карцинома грлића материце. У свету сличну инциденту имају најсиромашније земље Африке, Азије и Јужне Америке. Последњих деценија папилома и херпес вирусима приписује се све већи значај у настајању карцинома грлића материце. Борба против вирусне инфекције, односно инфекције папилома вирусом у ствари је борба против настајања карцинома.

Сваке године се открије 470 хиљада нових случајева карцинома грлића материце широм света, а 233 хиљаде пацијенткиња умире сваке године. Постоји више од 100 типова хуманог папилома вируса (ХПВ), од којих су типови 16 и 18 одговорни за око 70 одсто карцинома грлића материце.

Комбинација превенције (преглед вагиналног бриса по Папаниколау) и имунизације (нове вакцине Гардасил) ће једино пружити ефикасну заштиту. За сада се користи једна вакцина Гардасил америчке фармацеутске компаније Мерк. То је четворвалентна вакцина која штити од хуманог папилома вируса типа 6, 11, 16 и 18. Гардасил вакцина је одобрена од стране америчке администрације за храну и лекове у јуну 2006. године за девојчице и жене од 9 до 26 година. До сада се показало да вакцина пружа комплетну заштиту код жена које су примиле све три дозе и да нема озбиљних нуспојава. Друга америчка компанија Глаксо-Смит-Клајн је створила нову вакцину Церварикс која је још у процесу клиничких испитивања.

Нажалост, постоје и лоше стране у најновијим открићима. Ове вакцине немају бенефита код жена које су већ носиоци хуманог папилома вируса, а постоје и типови вируса на које ове вакцине не делују. За сиромашније земље и земље у развоју, у које спада и наша, битна ствар је и цена ове вакцине која ће вероватно

бити недостижна за већину жена. Три дозе ове вакцине за сада у Европи коштају 300 евра. Од земаља у нашем окружењу вакцинација је већ почела у Словенији. Обзиром да је вакцина најефектнија ако се прими пре почетка сексуалне активности у узрасту од 9 до 13 година проблем добија и одређена културна, етич-



ка и практична обележја. Такође, у свету се покреће кампања и за вакцинацију мушкараца, јер су они преносиоци, а не обољевају. Многи научници сматрају да би вакцинација мушкараца уствари била најбољи начин за превенцију карцинома грлића материце код жена.

Откриће вакцине против хуманог папилома вируса једно је од највећих достигнућа медицине до сада. Али раширена употреба биће један од највећих проблема. До тада нам преостаје најједноставнија метода превенције и раног откривања. Једном годишње би свака полно активна жена требало да преконтролише цитолошки брис (папаниколау), јер у раном стадијуму откривен, карцином је излечив. Немојте дозволити да буде касно!

-М. Гернач Мирчић

РИБОЛОВНЕ ТЕХНИКЕ - ДУБИНСКИ РИБОЛОВ III

## Дубинком на шаране

Просто је незамисливо међу слатководним риболовцима пецати дубинском методом, а не опробати се у току своје риболовачке "каријере" у лову на водену лисицу, шарана.

Приликом циљног риболова на шаране неретко на удици заврши амур, али без обзира на ово опрема за риболов са којом имамо намеру да се опробамо у лову на ове рибе мора бити јака, а удице оштре "к'о свекрвин језик".

### Према свецу и тропар

Опрема за циљни риболов на шаране треба да има следеће карактеристике: штапови од 2,4 до 3,6 метара, бацачке акције од 50 до 150 грама. Код избора штапова свакако треба водити рачуна да ли ћете пецати из чамца, тада су краћи штапови најбољи избор, док приликом риболова на водену лисицу са обале штапови које користимо не треба никако да буду краћи од 3 метра. Приликом риболова, нарочито на стајаћим водама где је потребно постићи далеке избачаје, идеални су дводелни штапови дужине од 3,6 метара, а у изузетним случајевима штапови параболичне

акције од 3,6 метара (пара-боли када их плаћате, ал' злата вреди кад треба прецизно забацити на даљине близу или преко 100 метара).

Веома је битно да дебљина најлона који користите буде 0,33 милиметра, када вам треба што даље забачај, а у случају да пецате из чамца или близу обале можете слободно користити и најлон дебљине од 0,40мм.

Удице не смеју никако бити предмет покушаја уштеде приликом комплетирања опреме за дубински риболов на шаране и амуре. У обзир долазе само удице проверених произвођача: Овнер, Мустаф, Гамакату, Род Хачинсон... Величина удица које користимо у многоме зависи и од мамаца, али и од система монтаже. Није свеједно које удице користите за риболов на длаку (када се мамац монтира испод удице, боила), а које класичним системом (када се мамац ставља директно на удицу). Оловице без обзира да ли пецате на текућим, или стајаћим водама треба да буду теже од 50 грама па до идеалних 100 грамских. Разлог зашто треба да користите теже оловице јесте у начину монтаже где је доказано у протеклих две деценије на многим светским водама, али и код нас, да су системи са тежим оловицама који су монтирани фиксно много ефи-

каснији у циљном риболову на шаране, него системи са клизећим оловицама, разлог овоме јесте што приликом усавања понуђеног мамца риба приликом и најмањег померања сама себи даје контрзу због тежине оловице. Веома је битно рећи да оловица тежине 100 грама на "сувом" тежи упола мање у води, па то имајте у виду приликом избора оловица и система монтаже.

### Мамци и прихрана

Омиљена шаранска примаме уједно и мамац јесте стари кувани кукуруз који када га скувате оставите неколико дана да мало "укисне" (ферментира). Тако третиран кукуруз јесте и најчешће у употреби већ од давнина у лову на шаране, а да је ефикасан - мора се признати да јесте. Веома ефикасан је и савремен мамац боила који се монтира на дубински систем на длаку испод удице. Међутим пара-боли овај мамац, ал' ко се на њега навади и увери у његову ефикасност једина шанса за повратак у нормалан живот су му или наследство које му је оставила богата тетка или центар за одвикавање од зависности, па - коме тетка, а коме центар. Нек' иде живот - само је један!

-Е. Перо

**RNC** HP, CANON, LEXMARK, SAMSUNG  
KOPIRSERVIS IZLAZAK NA TEREN  
RECIKLAŽA LASERSKIH KERTRIDŽA (PUNJENJE), SERVIS LASERSKIH STAMPACA I FOTOKOPIR APARATA  
Tel.: 021/844-372, 063/521-569, Nikole Pašića 133 Temerin

Temerin Narodnog fronta 2/1  
Tel.: 021/844-456  
Mobilni: 063/581-387  
IZRADA I MONTAŽA NADGROBNIH SPOMENIKA ENTERIJERA, VELIKI IZBOR MATERIJALA